

FORMALDEHYD

Synonyma a jiné názvy:

Formalin, Formalith, Formic aldehyde, Formol, Methanal, Methyl aldehyde, Methylene glycol, Methylene oxide, Morbicid, Karsan, Lysoform, Oxymethan, Oxymethylene, Oxomethane, Superlysoform, Veracur, BFV, FRM, FYDE, E 240

Jde o výchozí produkt při výrobě plastických hmot a pryskyřic, především fenolformaldehydových, močovinoformaldehydových a melaminoformaldehydových (Umacoly, Umakarty, tmely OB, bakelity, novolaky, resoly aj.). Některé pryskyřice se používají jako pojidla na povrchové úpravy a jako izolační pěny. Formaldehyd samozřejmě obsahují i některé výrobky z nich vyráběné, např. obroučky brýlí, elektrosoučástky, telefonní sluchátka, rukojeti aj. Používá se při výrobě syntetické pryže a hlavně při zpracování kůže. Je přidáván do dezinfekčních prostředků v lékařství, např. v mastech, kloktadlech, krčních pastilkách a přípravcích s taninem (např. Gali Valerio, Sapocrema formalini, Panax pasta, Urotropin, Desident spray); v technice např. v lepidlech (škrobových), v řezných, vrtacích a chladicích kapalinách. Formaldehyd je obsažen: v suchém lihu (hexamethylentetramin), ve fotografických ustalovačích, čistících prostředcích, v apreturách textilu pro nemačkovou úpravu, ve změkčovadlech, v prostředcích ochrany rostlin a ničení škůdců aj. Jde o velmi často používanou látku v laboratorní a chemické praxi, např. jako fixační a konzervační tekutiny v botanice, zoologii, lékařství apod. Formaldehyd patří mezi velmi často používané konzervační látky, a to jak v kosmetice (šampony), tak i v čistících a leštících prostředcích v domácnostech. Pokud jeho obsah překročí koncentraci 0,05% musí být na obalu varování „obsahuje formaldehyd“.

Přítomnost této konzervační látky v některých běžných kosmetických přípravcích je uvedena na webových stránkách ČDS ČLS JEP www.lfhk.cuni.cz/dermat/.

Skupinová alergie je možná s aryl-sulfonamidovou pryskyřicí a s chloroallyl-hexaminium chloridem.

Některé konzervační látky a apretury textilu uvolňují formaldehyd při tepelném ošetřování (žehlení). Kontaktní dermatitidu může vyvolat i formaldehydem zamořený vzduch. Může též vyvolat i kožní onemocnění *Erythema multiforme like erupti*.